

اقدس بیاد^۱، دکتر محمد قمری^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۰۴/۱۴ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۶/۱۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس هوش معنوی و شفقت بر خود در دانشجویان بود. روش پژوهش از نوع همبستگی بود. جامعه آماری، کلیه دانشجویان دانشکده روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بودند. نمونه مورد مطالعه ۲۵۰ نفر از دانشجویان بودند که به روش تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند و به سه پرسشنامه سرزندگی تحصیلی، هوش معنوی و شفقت به خود پاسخ دادند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام استفاده شد. نتایج مطالعه نشان داد بین هوش معنوی و سرزندگی تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد. بین شفقت به خود و سرزندگی تحصیلی در دانشجویان رابطه وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد، شفقت به خود ۴۴ درصد و هوش معنوی ۲۰ درصد قادرند تغییرات سرزندگی تحصیلی را تبیین کنند. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که برای افزایش سرزندگی تحصیلی دانشجویان می‌توان به شفقت به خود و هوش معنوی آنان توجه کرد.

کلیدواژه‌ها: سرزندگی تحصیلی، شفقت به خود، هوش معنوی

۱. کارشناس ارشد روانشناسی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران

۲. استاد گروه مشاوره، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران. (نویسنده مسئول) counselor_ghamari@yahoo.com

مقدمه

زندگی تحصیلی از مهم‌ترین دوره‌های زندگی شخص است که بر تربیت و یادگیری ثمربخش و موفقیت‌آمیز فرد تاثیر می‌گذارد و لیاقت‌ها و توانایی‌های ایجاد شده و پیشرفت‌های علمی حاصل می‌شود؛ اما در زندگی روزانه تحصیلی، دانشجویان با انواع چالش‌ها و فشارهای مربوط به این دوره (از جمله، نمرات ضعیف، تنش زاهای دانشجویی، کاهش‌انگیزه، کاهش اعتمادبه‌نفس در نتیجه عملکرد) مواجه می‌شوند (دهقانی، رستم اوغلی، ۱۳۹۹). و اگر به درستی عمل نکنند، سلامت روانی آنها به مخاطره می‌افتد که این مسئله منجر به افت تحصیلی، نگرش منفی به تحصیل و حتی ترک تحصیل آنها خواهد شد، در مقابل انجام رفتار مناسب در این موقعیت‌ها موجب احساس خوشنودی، رضایت، امید و نگرش مثبت به تحصیل می‌شود (خالدی، اکبری، جدیدی، کریمی، ۱۳۹۹). بررسی‌ها نشان داده است که برخی دانشجویان در برخورد با این موانع و چالش‌ها موفق عمل می‌کنند، اما گروه دیگر در این زمینه ناموفق هستند (عباسی، اعیادی، شفییعی، پیرانی، ۱۳۹۴).

از این رو، انطباق و سازگاری با چالش‌ها و فرصت‌های آموزشی مورد توجه قرار گرفته است؛ یکی از عواملی که موجب می‌گردد دانشجویان با شرایط آسیب‌زا این دوره، ناملایمات و مشکلات سازگاری پیدا کنند، سرزندگی تحصیلی است (شیخ‌السلامی، ۱۴۰۱). سرزندگی تحصیلی برای دانشجویان از اهمیت بالایی برخوردار است چرا که به یک ساختار چند وجهی متشکل از توانایی فرد برای مقابله با انتظارات درباره تکالیف تحصیلی، موفقیت در محیط تحصیلی و نیز حس شادی و دل‌بستگی به محیط تحصیل اشاره دارد (تمنایی فر و اربابی قهرودی، ۱۴۰۱). سرزندگی تحصیلی یکی از توانایی‌ها و استعدادهایی است که افراد را با تهدیدها و فشارهای موجود در زمینه تحصیلی سازگار می‌کند (شیخ‌السلامی، ۱۴۰۱). مفهوم سرزندگی تحصیلی، یعنی رویارویی موفقیت‌آمیز و پاسخ مثبت و سازنده و سازگاری با چالش‌ها و موانع تحصیلی که در عرصه مستمر و جاری آموزش تجربه می‌شود (آذریان، مهدیان و جارجمی، ۱۳۹۹؛ شیخ‌السلامی، ۱۴۰۱؛ پوتواین ۳ و همکاران، ۲۰۱۶؛ مارتین و مارش، ۲۰۰۸). سرزندگی تحصیلی یکی از مفاهیم روانشناسی مثبت است که منجر به احساسات مثبت، شادی و سلامت دانشجویان می‌شود (عبداللطیف، ۲۰۲۵). بنابراین، شناخت عوامل افزایش‌دهنده سرزندگی تحصیلی می‌تواند در رشد و توسعه برنامه‌ریزی‌های هدفمند در زمینه تحصیلی دانشجویان موثر باشد؛ امروزه پژوهش‌های متعددی نشان داده اند که عوامل بسیاری وجود دارند که پیش‌بینی کننده و موثر بر سرزندگی تحصیلی هستند، یکی از پیش‌بینی‌های سرزندگی تحصیلی دانشجویان، هوش معنوی است. با توجه به اینکه دانشجویان با استرس‌های تحصیلی زیادی مواجه می‌شوند که سلامت روانی و جسمانی‌شان را به خطر می‌اندازد و عملکرد تحصیلی آنان را تحت تاثیر قرار می‌دهد، در چنین وضعیتی منبعی که ممکن است به آنها کمک کند، معنویت است زیرا آنها را در تجربه‌های معنوی خود و به کارگیری آن در حل مشکلات و درک ارزش و غنای زندگی یاری دهد (توان و همکاران، ۱۳۹۸).

یکی دیگر از مفاهیم روانشناختی که به عنوان انعطاف‌ورزی روانشناختی و هیجانی در برابر سازگاری با مشکلات زندگی و کار عمل می‌کند و پیش‌بینی کننده سرزندگی تحصیلی است، شفقت به

خود می‌باشد (مهبد و خرمایی، ۱۳۹۸). شفقت به خود از جمله عواملی است که با ایجاد ویژگی مثبت نظیر درک منطقی از خود، صبر و بردباری، تعادل هیجانی در طول تجارب دشوار، امیدواری در زندگی و افزایش انعطاف پذیری و افزایش هیجان مثبت ممکن است بر سرزندگی تحصیلی دانشجویان اثر معنادار داشته باشد (ملکی کالیانی، موسی بیگی، ۱۴۰۰). بررسی‌های (نف، هسییه، دجیتیرت،^۱ ۲۰۰۵) نشان داده‌اند افرادی که شفقت بیشتری به خود دارند، نسبت به موضوعات درسی علاقه‌مندتر و درگیرتر هستند و انگیزه درونی بیشتری برای یادگیری دارند (ملکی کیانی، موسوی بیگی، ۱۴۰۰). بنابراین به نظر می‌رسد شفقت به خود به عنوان شکلی از ارتباط با خود، میزان تلاش فرد را افزایش داده و این افراد در موقعیت‌های مختلف و چالش برانگیز تحصیلی و شغلی کارآمد عمل می‌کنند و آنان به واسطه مهربانی با خود، شایستگی‌های خود را شناسایی و بر مشکلات غلبه کرده در نتیجه سرزندگی بالاتری دارند (مهبد، خرمایی، ۱۳۹۸).

مطالعات متعدد انجام گرفته در زمینه هوش معنوی و سرزندگی تحصیلی (صفی‌زاده، محمدپناه، ۱۴۰۰؛ توان و همکاران، ۱۳۹۸)، پیشرفت تحصیلی (رحمانی‌دریاسر، یآوری نیا، سپهریان، ۱۳۹۹؛ وهابی و همکاران، ۱۳۹۷)، درگیری تحصیلی (جنابادی و نورا، ۱۴۰۱)، اشتیاق تحصیلی (صفری، جنابادی، سلم آبادی، عباسی، ۱۳۹۴) موید رابطه هوش معنوی با عملکرد دانشجویان است. قمری (۱۴۰۱) در مطالعه‌ای به بررسی پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانشجویان بر اساس سبک زندگی اسلامی پرداختند. نتایج پژوهش وی نشان داد، بین سبک زندگی اسلامی و سرزندگی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نعمتی، بدری گرگری و عرفانی (۱۴۰۰) در مطالعه‌ای به بررسی شفقت به خود و بهزیستی تحصیلی در دانش‌آموزان پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان داد، دانش‌آموزانی که شفقت به خود بیشتری دارند به طور معناداری نمره بهزیستی تحصیلی آنها بیشتر بود. ملکی کالیانی و موسی بیگی (۱۴۰۰) در مطالعه‌ای به بررسی پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس شکفتگی و شفقت به خود در دانشجویان علوم پزشکی کرمانشاه پرداختند. نتایج مطالعه آنها نشان داد که بین متغیرهای سرزندگی تحصیلی و شفقت به خود رابطه معناداری وجود دارد، و سرزندگی به کمک متغیرهای پیش‌بین مانند شفقت به خود قابل پیش‌بینی است. نتایج پژوهش اطهری، برزگر بفرویی و زارع (۱۳۹۹) نشان داد شفقت به خود به طور مثبت و معنادار اهمالکاری تحصیلی را پیش‌بینی می‌کند. مهبد و خرمایی (۱۳۹۸)، در پژوهشی به بررسی پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی با واسطه‌گری خود شفقت‌ورزی پرداختند. یافته‌های آنها نشان داد، خود شفقت‌ورزی بر سرزندگی تحصیلی اثر غیر مستقیم دارد. توان و همکاران (۱۳۹۸)، نشان داد هوش معنوی با سرزندگی تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی رابطه مثبت و معناداری دارد. فرهادی، قدم‌پور و خلیلی گشنیگانی (۱۳۹۵)، در پژوهشی به بررسی پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس درگیری شناختی دانشجویان پرداختند. یافته‌ها نشان داد که سرزندگی تحصیلی رابطه معناداری با درگیری شناختی دارد. لی و لی^۲ (۲۰۲۰) به بررسی نقش شفقت به خود در مدل استرس تحصیلی

1. Neff, K.; Hsieh, Y.; deJitterat, K.

2. Lee, Lee.

پرداختند. یافته‌ها نشان داد دانشجویانی که میزان شفقت به خود بالایی داشتند، استرس تحصیلی کمتری را تجربه می‌کردند. هاتف‌وحید(۲۰۲۰)، به نقل از عسکری و باقرپور، (۲۰۲۲)، در پژوهشی به بررسی رویکردهای معنوی بر سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان مالزی پرداختند. یافته‌ها نشان داد رویکردهای معنوی موجب ارتقای سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود. مارتین، کننت و هوپول^۱(۲۰۱۹)، در مطالعه‌ای به بررسی اهمیت خودشفقتی تحصیلی در مدل خودکنترلی تحصیلی پرداختند. یافته‌های آنها نشان داد که خود شفقتی تحصیلی رابطه قوی به خودکنترلی تحصیلی دارد و به طور مستقل انطباق با دانشگاه و توانمندی عمومی و تحصیلی را پیش بینی می‌کند. کیونگ^۲(۲۰۱۳) در پژوهشی نشان داد شفقت به خود رابطه بین فرسودگی تحصیلی و بهزیستی روانشناختی را تعدیل می‌کند، همچنین شفقت به خود رابطه بین فرسودگی تحصیلی و افسردگی را نیز تعدیل می‌کند.

با توجه به مرور ادبیات پژوهش و نظر به اینکه کمبود سرزندگی تحصیلی یکی از چالش‌های آموزشی است که دانشجویان در طول دوره‌های آموزشی با آن مواجه می‌شوند که از آن جمله می‌توان به عدم ارتباط بین آرزوها و انتظارات تحصیلی، عدم تعامل با اساتید، عدم تکمیل تکالیف درسی، نمرات ضعیف، عملکرد ضعیف تحصیلی و فرسودگی تحصیلی اشاره کرد(اخلاقی، گنجی، ۱۳۹۸؛ السید فرید عمر^۳و همکاران، 2023). بنابراین پژوهش حاضر با هدف حاضر پیش بینی سرزندگی تحصیلی دانشجویان از طریق هوش معنوی و شفقت به خود انجام گرفت.

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش: پژوهش حاضر، از بعد هدف بنیادی و از بعد گردآوری داده‌ها از نوع همبستگی بود. جامعه آماری: جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان روانشناسی مقطع کارشناسی و کارشناسی‌ارشد دانشکده روانشناسی دانشگاه آزاد کرج در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بودند.

نمونه و روش نمونه گیری: نمونه مورد مطالعه در پژوهش حاضر ۲۵۰ دانشجوی دانشکده روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی کرج بودند که به روش تصادفی خوشه‌ای از میان دانشجویان انتخاب شدند. روش جمع‌آوری اطلاعات به این صورت بود که پس از اخذ مجوزهای لازم از دانشکده روانشناسی دانشگاه آزاد واحد کرج، لیست کلاس‌هایی که قرار بود در یک روز برگزار شود تهیه و از بین کلاس‌های موجود ۱۰ کلاس به صورت تصادفی ساده انتخاب شد. پژوهشگر به کلاس‌ها مراجعه و پس از توضیح مختصر درباره هدف پژوهش از دانشجویان درخواست شد تا به ابزارهای پژوهش پاسخ دهند. کل پرسشنامه‌ها ۲۷۳ عدد بود که ۲۵۰ پرسشنامه به طور کامل تکمیل شده بود، گردآوری داده‌ها در اردیبهشت ۱۴۰۲ انجام گرفت.

1. Martin, R., Kennett, D., Hopewell, N.

2. Kyeong, L.

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه سرزندگی تحصیلی^۱: دهقانی‌زاده و حسین‌چاری (۲۰۱۷)، پرسشنامه سرزندگی را با الگوگیری از مقیاس سرزندگی تحصیلی مارتین و مارش (۲۰۰۸)، بر روی مقیاس ۷ درجه‌ای از نوع لیکرت (کاملاً مخالفم ۱ تا کاملاً موافقم ۷) که دارای ۴ گویه است، توسعه دادند و به ۹ گویه رساندند. در این آزمون کسب نمره بالاتر به منزله سرزندگی بیشتر فرد است و هرچه فرد نمره پایین‌تری کسب کند به منزله پائین بودن سرزندگی تحصیلی وی محسوب می‌شود. نتایج حاصل از بررسی دهقانی‌زاده و حسینی‌چاری نشان داد که ضرایب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۰ و ضریب بازآزمایی برابر با ۰/۷۳ بود. همچنین دامنه همبستگی گویه‌ها از همسانی درونی و ثبات رضایت‌بخشی برخوردارند. به‌منظور بررسی ساختار عاملی پرسشنامه، از تحلیل مؤلفه‌های اصلی با چرخش متعامد واریانس در سطح گویه استفاده شد. در مجموع ۹ گویه مذکور ۳۷ درصد واریانس متغیر سرزندگی تحصیلی را تبیین می‌کنند. در پژوهش حاضر میزان پایایی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ به دست آمد.

پرسشنامه هوش معنوی^۲: این پرسشنامه در سال ۲۰۰۸ توسط کینگ (به نقل از کینگ و دیسکو، ۲۰۰۹) طراحی و ساخته شد. این پرسشنامه دارای ۲۴ گویه است و چهار خرده مقیاس دارد: تفکر وجودی انتقادی، تولید معنای شخصی، آگاهی متعالی و بسط حالت هشیاری. هدف پرسشنامه هوش معنوی کینگ، سنجش میزان هوش معنوی از ابعاد مختلف (تفکر وجودی انتقادی، تولید معنای شخصی، بسط حالت هشیاری، آگاهی متعالی) می‌باشد. نمره گذاری پرسشنامه هوش هیجانی کینگ بر اساس لیکرت پنج گزینه‌ای (صفر= کاملاً نادرست، ۱= نادرست، ۲= تا حدودی، ۳= بسیار درست و ۴= کاملاً درست) می‌باشد و محاسبه نمره‌گذاری در مورد سوال شماره ۶ معکوس می‌باشد. حداقل نمره قابل کسب برای کل پرسشنامه صفر و حداکثر نمره ۹۶ می‌باشد. هر چه فرد نمره بالاتری در این پرسشنامه بگیرد دارای هوش معنوی بیشتری است. در پژوهش مرعشی و همکاران (۱۳۹۱)، ضریب پایایی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ به دست آمد. کینگ و دیسکو (۲۰۰۹)، پایایی این مقیاس را بین ۶۱۹ دانشجو با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ و به روش تنصیف (دو نیمه کردن آزمون) ۰/۹۵ برآورد نمودند. برای برآورد روایی همگرایی از پرسشنامه‌ی تجربه معنوی غباری بناب (۱۳۸۴) به طور همزمان استفاده شده که ضرایب همبستگی این دو پرسشنامه ۰/۶۶ به دست آمده است (رقیب و همکاران، ۱۳۸۹).

پرسشنامه شفقت خود - فرم بلند (نف و همکاران، ۲۰۰۳)^۲: پرسشنامه شفقت خود توسط تف و همکاران در سال ۲۰۰۳ ساخته شد. که شامل ۲۶ گویه و ۶ مولفه مهربانی با خود، قضاوت نسبت به خود، اشتراکات انسانی، انزوا، بهشیاری یا ذهن آگاهی و همانندسازی افراطی در یک طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵ نمره‌گذاری می‌گردد. گویه‌های ۱، ۲، ۴، ۶، ۸، ۱۱، ۱۳، ۱۶، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۴ و ۲۵ دارای نمره‌گذاری معکوس می‌باشند. در پژوهش خسروی و همکاران

1. Spiritual intelligence questionnaire
2. Self-Compassion Questionnaire - Long Form

(۱۳۹۲) ضریب آلفا برای نمره کلی مقیاس ۰/۷۶ است. همچنین ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های مهربانی با خود، قضاوت نسبت به خود، اشتراکات انسانی، انزوا، بهشیاری یا ذهن آگاهی و همانندسازی افراطی به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۷۹، ۰/۸۴، ۰/۸۵، ۰/۸۰ و ۰/۸۳ می‌باشند. روایی پرسشنامه نیز مطلوب گزارش گردیده است (خسروی و همکاران، ۱۳۹۲).

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها: به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح آمار استنباطی از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه به شیوه همزمان از طریق نرم افزار SPSS-25 استفاده شد.

یافته‌ها

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی سرزندگی تحصیلی، شفقت به خود و هوش معنوی

متغیر	میانگین	انحراف معیار
سرزندگی تحصیلی	۱۹/۵۸	۵/۸۷
سرزندگی تحصیلی (نمره کل)	۶۹/۶۲	۲۳/۳۳
هوش معنوی (نمره کل)	۱۶/۵۲	۹/۳۰
تفکر وجودی انتقادی	۱۸/۲۷	۹/۴۴
ایجاد معناداری شخصی	۱۸/۵۶	۸/۵۹
هوش معنوی	۱۶/۲۵	۸/۲۶
گسترش حالت هشیاری	۹۵/۶۴	۱۴/۸۹
شفقت به خود (نمره کل)	۱۵/۸۷	۲/۵۴
مهربانی به خود	۱۴/۶۲	۲/۹۸
خود داوری	۱۵/۷۶	۲/۹۰
شفقت به خود	۱۹/۱۹	۳/۴۳
انسانیت مشترک	۱۴/۳۵	۲/۷۱
انزوا	۱۵/۸۳	۳/۰۱
ذهن آگاهی		
همدردی بیش از حد		

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار متغیرهای سرزندگی تحصیلی، شفقت به خود و هوش معنوی همراه با مؤلفه‌های آن‌ها در آزمودنی‌ها را نشان می‌دهد. فرضیه اول: بین شفقت به خود و سرزندگی تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد.

جدول ۲: ماتریس همبستگی بین شفقت به خود و (مؤلفه‌های آن) با سرزندگی تحصیلی

متغیرها	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)	(۶)	(۷)	(۸)
شفقت به خود (نمره کل) (۱)	۱۱							
مهربانی به خود (۲)	۰/۷۸**	۱						
خود داوری (۳)	۰/۸۶**	۰/۶۴**	۱					
انسانیت مشترک (۴)	۰/۸۳**	۰/۵۹**	۰/۶۵**	۱				
انزوا (۵)	۰/۸۸**	۰/۶۰**	۰/۷۰**	۰/۷۲**	۱			
ذهن آگاهی (۶)	۰/۸۵**	۰/۵۹**	۰/۶۷**	۰/۶۰**	۰/۷۲**	۱		
همدردی بیش از حد (۷)	۰/۸۶**	۰/۵۷**	۰/۶۸**	۰/۶۶**	۰/۷۰**	۰/۷۲**	۱	
سرزندگی تحصیلی (۸)	۰/۴۴*	۰/۱۹*	-۰/۲۰**	۰/۱۶*	-۰/۲۲**	۰/۱۳	-۰/۲۲**	۱

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که سرزندگی تحصیلی با نمره کل شفقت به خود ($r = 0/44$) و $r = 0/01$ ، مهربانی به خود ($r = 0/19$) و $r = 0/01$ ، انسانیت مشترک ($r = 0/16$) و $r = 0/05$ ($P < 0/05$) و ذهن آگاهی ($r = 0/13$) و $r = 0/05$ ($P < 0/05$) همبستگی مثبت معنی‌داری دارد همچنین با خود داوری ($r = -0/20$) و $r = 0/01$ ، انزوا ($r = -0/22$) و $r = 0/01$ ($P < 0/05$)، و همدردی بیش از حد ($r = -0/22$) و $r = 0/05$ ($P < 0/05$) همبستگی منفی و معنی‌داری دارد.

فرضیه دوم: بین هوش معنوی و سرزندگی تحصیلی دانشجویان رابطه وجود دارد.

جدول ۳: ماتریس همبستگی بین هوش معنوی و (مؤلفه‌های آن) و سرزندگی تحصیلی

متغیرها	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)	(۶)
هوش معنوی (۱)	۱					
تفکر وجودی انتقادی (۲)	۰/۷۳**	۱				
ایجاد معناداری شخصی (۳)	۰/۷۲**	۰/۴۱**	۱			
هشیاری متعالی (۴)	۰/۶۰**	۰/۲۲**	۰/۲۷**	۱		
گسترش حالت هشیاری (۵)	۰/۵۵**	۰/۲۴**	۰/۱۵*	۰/۱۹*	۱	
سرزندگی تحصیلی (۶)	۰/۲۹**	۰/۲۳**	۰/۱۴	۰/۲۰**	۰/۲۹**	۱

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که سرزندگی تحصیلی با نمره کل هوش معنوی ($r = 0/29$) و تفکر وجودی انتقادی ($r = 0/23$ و $P < 0/01$)، ایجاد معناداری شخصی ($r = 0/14$ و $P < 0/05$)، هشیاری متعالی ($r = 0/20$ و $P < 0/01$) و گسترش حالت هشیاری دیگران ($r = 0/29$ و $P < 0/01$) همبستگی مثبت و معنی‌داری دارد.

فرضیه سوم: شفقت به خود در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی نقش دارد.

جدول ۴: نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان جهت پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی

مدل	R	R2	F	Sig
۱	۰/۶۶۳	۰/۴۳۹	۲۳/۴۸۴	۰/۰۰۱

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، تقریباً ۴۴ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی در دانشجویان بر اساس متغیر شفقت به خود و (مؤلفه‌های آن) قابل پیش‌بینی است. نسبت F نیز بیانگر این است که رگرسیون متغیر سرزندگی تحصیلی بر اساس متغیر شفقت به خود و (مؤلفه‌های آن) معنادار می‌باشد.

جدول ۵: ضرایب بتا و آزمون معناداری t برای متغیرهای پیش‌بین

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	B	STE	β	T	Sig
سرزندگی تحصیلی	مقدار ثابت	۱۱/۵۶۶	۱/۲۳۹	-	۹/۳۳۶	۰/۰۰۱
	مهربانی به خود	۰/۲۹۳	۰/۰۷۱	۰/۴۱	۴/۱۳۵	۰/۰۰۱
	خود داوری	-۰/۱۸۴	-۰/۱۷۲	-۰/۱۳	-۲/۲۶۰	۰/۰۰۱
	انسانیت مشترک	۰/۱۰۹	۰/۱۶۴	۰/۱۵	۲/۱۳۰	۰/۰۰۱
	انزوا	-۰/۱۵۵	-۰/۱۶۸	-۰/۱۷	-۲/۹۹	۰/۰۰۱
	ذهن آگاهی	۰/۱۴۶	۰/۱۶۹	۰/۱۹	۲/۸۴۴	۰/۰۰۱
	همدردی بیش‌ازحد	-۰/۲۵۸	-۰/۱۲۲	-۰/۱۰	-۱/۹۹۶	۰/۰۵

همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود، متغیر مهربانی به خود با بتای $0/41$ ($p < 0/01$)، خود داوری با بتای $0/13$ ($T = 4/135$ ، $p < 0/01$)، انسانیت مشترک با بتای $0/15$ ($T = 2/130$ ، $p < 0/01$)، انزوا با بتای $-0/17$ ($T = -2/99$ ، $p < 0/01$)، ذهن آگاهی با بتای $0/19$ ($T = 2/844$ ، $p < 0/01$) و همدردی بیش‌ازحد با بتای $-0/10$ ($T = -1/996$ ، $p < 0/01$) به طور معناداری می‌تواند سرزندگی تحصیلی در دانشجویان را پیش‌بینی کنند.

فرضیه چهارم: هوش معنوی در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی نقش دارد.

جدول ۶: نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه به روش هم‌زمان جهت پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی

Sig	F	R2	R	مدل
۰/۰۰۱	۸/۱۵۸	۰/۱۹۶	۰/۴۴۳	۱

همان‌طور که در جدول ۶ مشاهده می‌شود، تقریباً ۲۰ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی در دانشجویان بر اساس متغیر هوش معنوی و (مؤلفه‌های آن) قابل پیش‌بینی است. نسبت F نیز بیانگر این است که رگرسیون متغیر سرزندگی تحصیلی بر اساس متغیر هوش معنوی و (مؤلفه‌های آن) معنادار می‌باشد.

جدول ۷: ضرایب بتا و آزمون معناداری t برای متغیرهای پیش‌بین

Sig	T	β	STE	B	متغیرهای پیش‌بین	متغیر ملاک
۰/۰۰۱	۳/۶۳۳	-	۱/۱۴۳	۱۵/۵۸۷	مقدار ثابت	
۰/۰۰۶	۲/۷۶۳	۰/۱۹	۰/۰۴۳	۰/۱۱۸	تفکر وجودی انتقادی	
۰/۰۰۵	۲/۱۳۹	۰/۱۲	۰/۰۴۲	۰/۱۰۶	ایجاد معناداری شخص	سرزندگی تحصیلی
۰/۰۰۱	۲/۱۸۶	۰/۱۸	۰/۱۴۳	۰/۱۵۱	هشیاری متعالی	
۰/۰۰۱	۴/۰۱۵	۰/۲۵	۰/۰۴۴	۰/۱۷۷	گسترش حالت هشیاری	

همان‌طور که در جدول ۷ مشاهده می‌شود، متغیر تفکر وجودی انتقادی با بتای 0.19 ($p < 0.01$) همان‌طور که در جدول ۷ مشاهده می‌شود، متغیر تفکر وجودی انتقادی با بتای 0.19 ($p < 0.01$)، ایجاد معناداری شخص با بتای 0.12 ($p < 0.01$)، $T=2.139$ ، هشیاری متعالی با بتای 0.18 ($p < 0.01$)، $T=2.186$ و گسترش حالت هشیاری با بتای 0.25 ($p < 0.01$)، $T=4.015$ به طور معناداری می‌تواند سرزندگی تحصیلی در دانشجویان را پیش‌بینی کنند.

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانشجویان بر اساس شفقت به خود و هوش معنوی بود. نتیجه آزمون فرضیه اول پژوهش نشان داد که بین شفقت به خود با سرزندگی تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و مستقیم وجود دارد.

نتیجه این پژوهش با نتایج با یافته‌های (ملکی کالیانی، موسی بیگی، ۱۴۰۰)؛ (لی و لی، ۲۰۲۰^۱)، (مارتین، کننت، هوپول، ۲۰۱۹^۱)؛ (اطه‌ری، برزگر بفرویی، زارع ۱۳۹۹)؛ (کولایی، چایچی طهرانی،

شناگو، ۱۳۹۸؛ (مهید و خرمایی، ۱۳۹۸)؛ (کیونگ^۲، ۲۰۱۳۳)؛ (نف و همکاران، ۲۰۰۵) همسویی دارد. توان گفت دانشجویانی که نسبت به خود شفقت و مهربانی دارند، به دلیل اسناد در تبیین این یافته می انطباقی، حتی پس از مواجهه با تجارب شکست، چون کمتر در معرض آسیب ناشی از تجارب هیجانی منفی قرار می گیرند، گرایش زیادی به استفاده از الگه‌های رفتاری مخرب مانند خود انتقادگری ندارند و امنیت هیجانی مورد نیاز را برای مواجهه با موقعیت‌ها تجربه می کنند (بعقوبخانی غیاثوند و همکاران، ۱۳۹۸). بنابراین به نظر می رسد افراد مهربان با خود احساس امنیت اجتماعی بیشتری دارند، زیرا کمتر نگران اثر خود بر سایر مردم و قضاوت‌های آن‌ها هستند. این نگرانی می تواند به احساسات منفی شرم و انزوا منجر شود و از درگیری فعال با محیط بکاهد؛ در مقابل احساس امنیت اجتماعی که اشخاص در روابط خود تجربه می کنند می تواند بر حس شفقت به خود و دریافت شفقت از دیگران اثر بگذارد (استنین اوتیم، فولدنز، ۲۰۱۴^۳). این بدان معنی است که تجربه امنیت اجتماعی به افراد حس ارزشمندی و پیوند اجتماعی می دهد که می تواند به نوبه ی خود، رشد شفقت به خود را تسهیل کند؛ این ویژگی نیز می تواند بر رفتارهای ارتباطی و یاری طلبی تحصیلی دانشجویان، مانند سوال پرسیدن و ارتباط با استاد اثر بگذارد و رفتارهای تحصیلی فعالانه و سرزندگی تحصیلی آنان را افزایش دهد.

نتیجه آزمون فرضیه دوم تحقیق نشان داد که بین هوش معنوی و سرزندگی تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. این نتایج با یافته‌های (جنابادی، نورا، ۲۰۲۲)، (قمری، ۱۴۰۱)، (وهایی و همکاران، ۲۰۱۸)؛ (کولایی، چایچی طهرانی، شناگو، ۲۰۱۹)؛ (توان و همکاران، ۲۰۱۹)؛ (رحمانی دریاسری و همکاران، ۲۰۱۹)؛ (هاتف وحید، ۲۰۲۰) همسویی دارد. در تبیین این یافته می توان به معنا سرزندگی تحصیلی به عنوان پاسخ مثبت، انطباقی و سازنده به انواع چالش‌ها، مسائل و موانع دوره تحصیلی اشاره کرد که با آموزش مولفه‌های که سازگاری، شادی، سلامتی، تاب آوری و غیره را در افراد افزایش می دهد منجر به افزایش سرزندگی تحصیلی نیز می گردد؛ در سازگاری افراد و ابتلا یا استعداد ابتلا به اختلالات روانشناختی مانند اضطراب، افسردگی، استرس و غیره شده است، بنابراین از طریق معنویت می توان استعداد و ظرفیت انسان برای مواجهه با ناملایمات و مشکلات را گسترده ساخته (توان و همکاران، ۲۰۱۹). و به این صورت هیجانات مثبت بیشتری در زندگی تجربه می گردد و سرزندگی افراد افزایش می یابد. به عبارتی، هوش معنوی می تواند موجب معنا شود، امید را به دنبال داشته باشد و خوش بینی را افزایش دهد. به عبارتی هوش معنوی زاینده بینشی عمیق در وقایع زندگی است و شخص را در برابر حوادث زندگی مقاوم می کند و به وسیله آن افراد به مشکلات معنایی و ارزشی پرداخته و آن را حل می کنند (بخشایش، ۲۰۱۴). در واقع معنویت به عنوان مفهومی شناختی- انگیزشی، بیانگر مجموعه‌ای از منابع و مهارت‌های انطباقی می باشد که فرایند حل مساله و دستیابی به اهداف را تسهیل می کند و هوش معنوی نیز اجرا و کاربرد انطباقی این عوامل در شرایط ویژه زندگی

1 . Martin , R , Kennett , D , Hopewepp , N .

2 . Kyeong , P .

3 . Steen _ Utheim , A , Fopdnnes , N .

روزمره است (توان و همکاران، ۲۰۱۹). همچنین معنویت به اشخاص احساس کنترل و کارآمدی می‌دهد و می‌تواند خودکنترلی فرد را افزایش دهد و به طور کلی مذهب نوعی سبک زندگی سالم تری را برای افراد تجویز می‌کند و بر سلامت جسمانی و روانی تاثیر مثبت بسیار بالایی دارد (شرکت و همکاران، ۲۰۲۰). و به این ترتیب می‌تواند زمینه افزایش سرزندگی تحصیلی دانشجویان را فراهم آورد.

نتیجه آزمون فرضیه سوم و چهارم پژوهش نشان داد که شفقت به خود و هوش معنوی به طور معناداری، سرزندگی تحصیلی دانشجویان را پیش بینی می‌کند. شفقت به خود در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی نقش دارد. همسو با یافته‌های پژوهش حاضر، مهبد و خرمائی در مطالعه‌ای اذعان داشتند که خود شفقت ورزی نقش معناداری در پیش بینی سرزندگی تحصیلی دانشجویان دارد (مهبد و خرمائی، ۱۳۹۸). علاوه بر این نف و کاستیگان در مطالعه بر روی دانشجویان علوم اجتماعی کشور اثریش به تاثیر شفقت به خود در شادکامی و موفقیت تحصیلی اشاره داشتند (نف، کاستیگان، ۲۰۱۴). در تبیین این یافته فوق می‌توان اذعان داشت که شفقت به خود، مهربان و متاثر بودن در برابر رنج‌های شخصی، داشتن احساسات مراقبت و مهربانی نسبت به خود و همچنین داشتن دیدگاه غیر قضاوتی در برابر شکست‌ها و ناملایمات و تشخیص این نکته که تجارب هر شخصی، بخشی از تجارب انسانی است، می‌باشد و این موجب می‌شود فرد مسئولیت کار و فعالیت خود را در فرایند یادگیری بپذیرد و برای پیشرفت تحصیلی خود به طور مستمر تلاش کنند و سرزندگی تحصیلی آنان را افزایش دهد. با توجه به یافته‌های این پژوهش مبنی بر وجود رابطه بین سرزندگی تحصیلی با شفقت به خود و هوش معنوی پیشنهاد می‌شود که آموزش و پرورش به عنوان ارگان نخست در ارتباط با افراد، با برگزاری کلاس‌ها، و جلسات دوره‌ای و مدون، به منظور آشناسازی خانواده‌ها با سازه سرزندگی تحصیلی، شفقت به خود و هوش معنوی زمینه را برای افزایش این سازه مهم و در نتیجه بهبود وضعیت عملکردشناختی و تحصیلی افراد را فراهم آورد.

منابع

- آذریان، رضا ؛ مهدیان، حسین ؛ جاجرمی، محمود. (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش سرزندگی تحصیلی و تنظیم هیجان بر معنای تحصیلی و سازگاری تحصیلی، فصلنامه پژوهش در نظام‌های آموزشی، ویژه نامه ۱۴: ۴۸۳-۴۹۴.
- اطهری، زهره؛برزگر بفرویی، کاظم ؛ و زارع، مریم .(۱۳۹۹). بررسی نقش شفقت به خود در اهمال‌کاری تحصیلی با واسطه‌گری اجتناب تجربه‌ای در دانشجویان دانشگاه یزد. فصلنامه علمی پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی، ۸، ۱، ۳۵-۴۴.
- تمنائی فر، محمدرضا ؛و اربابی قهرودی، فاطمه. (۱۴۰۱). رابطه خودتنظیمی و خودکارآمدی با سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان: نقش واسطه‌ای تاب‌آوری تحصیلی. مجله مطالعات روانشناسی تربیتی، ۴۸، ۳۹-۶۱.

- توان، بهمن؛ قمی، مهین؛ مسلمی، زهرا؛ جعفری پور فردوسی، حسن؛ محمودی، سید عبدالله؛ و مسلمی، اعظم. (۱۳۹۸). رابطه هوش معنوی با اشتیاق تحصیلی و سرزندگی تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اراک. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، ۱۹، ۲۴۷-۲۳۹.
- خالدی، بهزاد؛ اکبری، مریم؛ جدیدی، هوشنگ؛ و کریمی، کیومرث. (۱۳۹۹). رابطه سرزندگی تحصیلی بر اساس معنای تحصیلی و خستگی هیجانی با نقش واسطه‌ای خود کارآمدی هیجانی دانشجویان. مجله توسعه آموزش جندی شاپور اهواز، شماره ۳: ۲۷۱-۲۸۳.
- خسروی، صدالله؛ صادقی، مجید؛ و یابنده، محمدرضا. (۱۳۹۲). کفایت روانسنجی مقیاس شفقت خود (SCS) فصلنامه علمی روشها و مدل‌های روانشناختی، شماره ۱۳: ۴۷-۵۹.
- دهقانی‌زاده، محمدحسین؛ و حسین‌چاری، مسعود. (۱۳۹۱). سرزندگی تحصیلی و ادراک از الگوی ارتباطی خانواده؛ نقش واسطه‌ای خود کارآمدی. مجله مطالعات آموزش و یادگیری، شماره ۲: ۲۱-۴۷.
- دهقانی، ماهرخ؛ و رستم‌اوغلی، زهرا. (۱۳۹۹). پیش بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس ادراک از محیط یادگیری و امید به اشتغال در دانشجویان تربیت بدنی. مجله مطالعات روانشناسی تربیتی، شماره ۳۸: ۱۵۳-۱۷۳.
- رحمانی دریاسری، مدینه؛ یآوری نیا، سونیا؛ و سپهریان آذر، فیروزه. (۱۳۹۹). پیش بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس هوش معنوی، امید و مسئولیت‌پذیری در دانش‌آموزان دختر پایه سوم متوسطه. فصلنامه روان‌شناسی تربیتی، شماره ۵۶: ۱۸۱-۱۹۶.
- شیخ‌الاسلامی، علی. (۱۴۰۱). پیش بینی سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس حمایت تحصیلی و خودپنداره‌ی تحصیلی. پژوهش در نظام‌های آموزشی، شماره ۵۷: ۵۱-۶۱.
- صفری، هدیه؛ جناآبادی، حسین؛ سلم آبادی، مجتبی؛ و عباسی، امیر. (۱۳۹۴). پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس هوش معنوی و سرسختی روان‌شناختی. دو ماهنامه علمی-پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، شماره ۶: ۷-۱۲.
- صفی‌زاده، مطهره؛ و محمدپناه، عذری. (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش هوش معنوی بر سرزندگی تحصیلی، اشتیاق تحصیلی و امید تحصیلی دانش‌آموزان دختر پایه دوم متوسطه شهرستان رابر، مجله راهبردهای نو در روانشناسی و علوم تربیتی، شماره ۱۱: ۱۲-۲۳.
- عباسی، مسلم؛ اعیادی، نادر؛ شفیعی، هادی؛ و پیرانی، ذبیح. (۱۳۹۴). نقش بهزیستی اجتماعی و سرزندگی تحصیلی در پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان پرستاری. راهبردهای آموزش (راهبردهای آموزش در علوم پزشکی)، شماره ۶: ۴۹-۵۴.
- عسگری، عطیه؛ و باقرپور، معصومه. (۱۴۰۱). اثربخشی مهارت‌های معنوی مبتنی بر آموزه‌های قرآنی و روایات بر سرزندگی و خوش بینی تحصیلی دانش‌آموزان، فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت اسلامی، شماره ۵۵: ۲۹۰-۲۹۶.

فرهادی، علی؛ قدم پور، عزت اله؛ و خلیلی گشنیگانی، زهرا. (۱۳۹۵). پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس درگیری شناختی، انگیزشی و رفتاری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی لرستان. دو ماهنامه علمی- پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، شماره ۴: ۲۶۰-۲۶۵.

قمری، محمد. (۱۴۰۱). پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی و عملکرد تحصیلی دانشجویان براساس سبک زندگی اسلامی. روان‌شناسی فرهنگی، شماره ۱: ۱۷۹-۱۹۸.

ملکی کالیانی، وحید؛ و موسی بیگی طیبه. (۱۴۰۰). پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی براساس جو عاطفی خانواده، شکفتگی و شفقت به خود در دانشجویان علوم پزشکی کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸. مجله توسعه آموزش در علوم پزشکی، شماره ۴۳: ۶۴-۵۷.

مهدی، مینا؛ و خرمایی، فرهاد. (۱۳۹۷). پیش‌بینی شناوری تحصیلی بر اساس ویژگی‌های شخصیتی تأثیر واسطه‌ای شفقت به خود. مجله روانشناسی، شماره ۴: ۴۴۸-۴۶۶.

وهایی، بشری؛ وهایی، احمد؛ یوسفی، فایق؛ صیادی، مهناز؛ و روشنی، دایم. (۱۳۹۷). بررسی ارتباط سلامت معنوی و شادکامی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کردستان و عوامل مرتبط با آن. مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت، شماره ۲: ۹۳-۱۰۳.

References

- Abdellatif, M. S. (2022). Academic buoyancy of university students and its relationship to academic average in light of some demographic variables. *K1 br1 sl1 Eğ itim Bilimleri Dergisi*, 17(7), 2361-2369.
- Elsayed Farid Amr, A., ELSayed El Sawah, E., H Salama, A., Mohamed Mansour Gad, A., & Ibrahim Doma, N. (2023). Effect of Using Electronic Mind Maps as a Teaching Strategy on Academic vitality, Self-Efficacy, and Achievement among Nursing Students. *International Egyptian Journal of Nursing Sciences and Research*, 3(2), 546-562.
- King, D. B., & DeCicco, T. L. (2009). A viable model and self-report measure of spiritual intelligence. *International journal of transpersonal studies*, 28(1), 8.
- Kyeong, L. W. (2013). Self-compassion as a moderator of the relationship between academic burn-out and psychological health in Korean cyber university students. *Personality and individual differences*, 54(8), 899-902.
- Martin, A. J., & Marsh, H. W. (2008). Workplace and academic buoyancy: Psychometric assessment and construct validity amongst school personnel and students. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 26(2), 168-184.
- Martin, R. D., Kennett, D. J., & Hopewell, N. M. (2019). Examining the importance of academic-specific self-compassion in the academic self-control model. *The Journal of Social Psychology*, 159(6), 676-691.
- Neff KD, Vonk R. Self-compassion versus global self-esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*. 2009; 77(1):23-50. [DOI:10.1111/j.1467-6494.2008.00537.x] [PMID]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *Journal of clinical psychology*, 69(1), 28-44.
- Neff, K. D., Hsieh, Y. P., & Dejitterat, K. (2005). Self-compassion, achievement goals, and coping with academic failure. *Self and identity*, 4(3), 263-287.

- Putwain, D. W., Daly, A. L., Chamberlain, S., & Sadreddini, S. (2016). 'Sink or swim': buoyancy and coping in the cognitive test anxiety-academic
- Zarrinabadi, Z., Isfandyari-Moghaddam, A., Erfani, N., & Soltani, M. A. T. (2020). Formulating a structural model of self-compassion based on the spiritual intelligence of the students of medical library and information sciences in Iranian Universities of Medical Sciences. *Journal of Education and Health Promotion*, 9.

Predicting academic vitality based on spiritual intelligence and self-compassion in students

Aqdas beyad¹, Mohammad ghamari²

Abstract

The purpose of the research was to predict academic vitality based on spiritual intelligence and self-compassion in students. The research method is descriptive and correlational. The statistical population is all students of the Faculty of Psychology of Islamic Azad University, Karaj branch. The study sample includes 250 students who were selected by multi-stage cluster random method and answered three questionnaires of academic vitality, spiritual intelligence and self-compassion. Pearson's correlation coefficient and stepwise regression were used to analyze the data. The results of the study showed that there is a significant positive relationship between academic vitality, self-compassion and spiritual intelligence. Also, the results of the regression analysis showed that 44% of self-compassion and 20% of spiritual intelligence can predict academic vitality. The results indicate that academic vitality can be predicted by using self-compassion and spiritual intelligence of students.

Keywords: academic vitality, self-compassion, spiritual intelligence

---

1. Department of psychology, Karaj branch, Islamic Azad university, Karaj, Iran

2. Department of counseling, Abhar branch, Islamic Azad university, Abhar, Iran